

Nro. 18.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Martziusnak 3-dik napján 1797-ik
esztendőben.*

Hadi Környürlállások.

I. A' Rénus Környékén.

Egy kis időtől fogva meg lehetőts tsendességben éltek a' Rénus mellyékei, kiváltképen azoknak alsó részei; hanem már most mind a' két hadakozó fél készíti magát a' tavalzon el kezdendő táborozáshoz, mellyet inkább defensive, mint offensive fognak folytatni. — Az Austriai hadi népek, a' Lahn és Sieg folyóvizek mellett lévő erősségeiknek szaporításában, a' Frantziák pedig Düsseldorfnak erőssítésében foglalatoskodnak, holott mind a' Rénuson innen, mind azon túl sok batteriákat és sántzokat kezdettek hányni. Erre

kiváltképen a' *Pitt* Minister azon planuma adott nékiek alkalmatosságot, melly szerént erős flottát akar a' Német Tengerbe küldeni, a' mellyen lévő hadi nép *Zelandiában* ki szállítatván, a' *Hollandiában* lévő Fr. vagy északi ármádiának figyelmetességét magára vonná, az alatt pedig által költözvén a' Cs. K. seregek a' *Rénuson*, jó diversiót tennének annak alsó környékén táborozó Frantziáság ellen. Illyen planumot tsinált *Pitt* Minister az ellenség meg aláztatására.

Moreau Fr. Generális, a' kire a' *Sambrei* és *Maasi* ármádiának vezérlése is vala bizattatva, de már most *Hoche* Generálisnak adatott által, Februar. 9-ik napján *Koloniában* vólt, holott néhány Fr. Generálisoktól késértetvén, a' *Rénusnak* mind a' két partyán lévő Fr. ármádiát meg vizsgálta; harmad nappal azután *Düffzeldorfba*, s onnan *Krefeldbe* utazott, és mindenütt olyatén rendeléseket tétetett, a' mellyekből azt lehet ki húzni, hogy nem sokára elfog kezdődni az ellenségeskedés. *Koblentz* mellett is meg fognak a' hidak és sántzok újittatni.

A' *Krefeldi*, Febr. 14-ik napján költ tudósításoknak is hasonló értelmek vagyon. Tegnap este, úgymond, ide érkezvén *Moreau*, *Kléber* és *Damas* Fr. Generálisok a' velek lévő Adjutánsaikkal együtt, tiszteességet akárt nékiek tenni az itt kvártélyozó katoná örizet, de ök meg nem engedték. — *Kléber* Generális itt fog egy darabig maradni. — *Párisból* több Generálisok is várattatnak, u. m. *Lebelle*, *Hatry*, *Lefevre*, 's több nevezetes fő tisztek. — Egy szóval, minden környülállások azt mutattyák, hogy rövid idő múlván ismét fel fog itten emeltetni a' *Mars* Isten óltára.

A' *Basileai* közönséges levelek szerént, a' *Rénus* felső környékén is mozogni kezdenek a' Frantziák, nevezetesen a' *Hünningeni* erősséget újabb erősségekkel szaporitják, és a' szomszéd helységben *Neudorfban* két hajó hid építésében

foglalatoskodnak. Hová nezzenek ezen készületeikkel, nem tudatik.

A' *Rénus* mellett most még tsendességben fekvő Cs. K. ármádia is sok rekrutákkal szaporítatik, a' kik rész szerént Austriából, rész szerént Magyar és Tseh Országokból küldettek, és még most is szüntelen marsiroznak oda.

II. Olasz Országban.

Mennél nagyobb kívánsága vagyon a' Publikumnak az Olasz Orzági hadi dolgoknak tudása eránt, annál kevésbe enyhithetjük ebbeli szomjúságokat. A' miólta *Mantua* capitulált, azoltától fogva minden gondját és erejét az Egyházi Statusok ellen fordította *Bonaparte* Fr. fő vezér. Az ez ellen ki rendeltetett Fr. ármádia két részrül kezdette a' *Sz. Péter* örökségét szorongatni, u. m. az egyik *Victor* Generális vezérlése alatt *Bolognan*, *Urbino*n, *Ravennan* keresztül az *Adriaticum* tenger partyán fekvő városok ellen fordította maga erejét, a' másik a' *Toskanai* Hertzség határa mellett *Spoletton* keresztül kíván *Róma* felé nyomúlni, és a' kereszténységnek első fészket meg háborítani.

Az Olasz Országban, és *Tyrolisban* lévő *Franzia* fő ármádiának kórmányát, melly a' *Mantuát* zárva tartott hadi néppel öregbedett, *Massena* Generálisra, bizta *Bonaparte* fő vezér. Ennek az ármádiának bal szárnya *Nevis* mellett, külső örön lévő vigyázatjai a' *Trient* és *Botzen* közt lévő Ország útja mellett *Welsch-Michel* előtt, a' dereka a' mellynél vagyon maga *Massena* Generális is, *Primolano*, *la Scala*, *Feltre* és *Bellano* környéken állanak, a' jobb szárnya pedig *Angerau* Generális kórmánya alatt, jobbra *Camisano*, *Trevigio*, és *Concordia* városokat foglalta el. — *Deutchmetz* mellett jó meg pofozta őket *Vukassovich* Generális, egynéhány ágyút, bagazsias és munitziós szekereket nyervén el töllök.

Azon Cs. K. truppoknak kórmányozására, a^h mellyek *Botzen* védelmezésére hagyáttak, B. *Fröhlich* Generális küldetett, a' ki mihelyest a' *Rénus-tól Tyrolisba* marsirozni parantsoltatott truppok oda érkeznek, mingyárt üstökbe fog az ellenséggel kapni, 's ezt a' kelletlen vendéget *Tyrolisból* ki küszöbölni igyekezni. — *Laudon* Generál-Máyor, néhai *Laudon* fő vezér testvér ötsének a' fia, a' *Tyrolisi* Statusoknak kerésére tovább is ottan fog maradni, és azon tartománybeli fegveres lakosokat ezután is fogja vezéreleni, a' kik igen nagy bizodalommal vagynak eránta.

A' *Brixeni* tudósítások szerént kevés appetitusok vagyon a' Frantziáknak a' Német *Tyrolisba* (melly *Innlandiának* neveztetik az *Inn*, vagy *Oenus* folyóvizetől) való bé ütésre, egy olly tartományba, mellyet maga a' természet is annyira meg erősített a' szertelen való magas kösziklák, és az azok közt lévő szoros utak által, hogy lehetlen vólna azokon az ellenségnek nagy veszedelem nélkül által bújni. — Tudakozzák meg a' Bavárusokat, mi történt ő rajtok az 1741-ik és következett esztendőekben viselt hábarúnak alkalmazosságával, mindnyájoknak, a' kik oda bé fűrták magokat, vagy az ehség, vagy a' fegyver éle által kellett meg emésztenni, olly derekasan viselték akkor is magokat a' *Tyrolisi Wastelek*. — A' honnan az *Olasz Tyrolisban* lévő Frantziák is inkább tsak szemmel tartani, mint fegyverekkel haborgatni akarni lattatnak a' Német *Tyrolist*, nem is lévén azon végre elegendő erejék, minekutánna három részre osztattatott vólna fel a' Fr. ármádia, mellynek egyike az *Olasz Tyrolisban* fekszik, a' másik az Egyházi Birodalomba küldetett, a' harmadik pedig *Karinthia* és *Karniolia* felé nyomúlani szándékozna, ha meg nem ütnék az orrát. Amott, t. i. Német *Tyrolisban* *Salurn* mellett már is számos nép, és 10000 stutzusok tanyáznak, itt pedig, t. i. *Udine* környékén annyira meg szaporodott a' Cs. K. ármádia, hogy nem egy könnyen mozdithattya ki helyéből az ellenség.

Német Birodalom.

A' *Regenspurgi* Imperialis Gyűlés tagjai előtt egy igen gyökeres declaratiót tétetett Császár Ő Felsége az ott lévő Austriai Fő Hertzegi Követ által, a' Februariusnak 17-ik napján tartatott ülésben, mellyben elsőben is az ellenség nevedő erejét, azután, a' Birodalom régi, és sok száz esztendőktől fogva fenn álló Constitutiójának fel forgatására, 's kiváltképen a' papi Fejedelmeknek romlásokra tzelező szándékját terjesztette eleikbe; végtére arra inti a' Birodalombeli Statusokat, hogy ezen gonosznak el háritása végett, Ő Császári Felségét mind hadi néppel, mind költséggel illendőképen segítsék, és a' még hátra lévő *Római* hólnapokat is minden további halasztás nélkül fizessék ki. — A' Contingentiára, az az, a' Statusok által a' törvénynek ereje mellett, a' Birodalomnak védelmezésére adattatandó fegyveres népre nézve, azt kívánja Ő Felsége, hogy ötfzörösen adják azokat, másként lehetetlen léfzen az ellenség dühösségének ellent állani, és a' Birodalom Constitutióját maga valóságában megtartani.

A' *Regenspurgi* Diétának, Februar. 8-ik napján tartatott ülésében egy igen panaszolkodó irást adatott bé a' *Frankóniai* kerület a' *Berlini* udvarnak azon erőszakos tselekedete ellen, melly szerént, némelly *Anspachi* és *Bayreuthi* Hertzegségekkel határos, de azokhoz soha sem tartozott territoriumokat fegyveres kézzel el foglaltatott. Egyszersmind azon esedeznek azon kerületbeli Statusok és Rendek Ő Cs. K. Felsége, mint a' Birodalomnak törvényes feje előtt, hogy őket régi jussaiknak birtokában védelmezni, megtartani, és olly rendeléseket tétetni méltoztassék, melly mind az ő meg vigasztaltatásokra, a' *Berlini* udvarnak a' Constitutióval ellenkező, 's jobban jobban ki terjeszkedő erőszak tételeinek meg akadályoztatására elegendők lehessenek.

Néhai *Maximilian József* Baváriai Val. Fejedelemnek özvegye, néhai III. *Augustus* Lengyel Királynak és Saxoniai Val. Fejedelemnek leánya *Mária Anna Sófia*, a' múlt Februariusnak 17-ik napján, életének 69-ik esztendejében meg halálozott. — A' Fels. *Prussziai* Király a' *Hesszen-Kasszeli* Landgrófot egy Pr. gyalog regementnek tulajdonossáva, 's armádiájánál Feldmarsallá, a' *Biponti* uralkodó Hertzeget pedig egy dragonyos regementnek fejéve, és a' lovasságnak Generál-Lajtnántjáva tenni méltóztatta. — A' *Hesszen-Kasszeli* örökös Hertzeggel *Wilhelm* öszve házassítatott leányát *Friderika Augustát*, a' menyegző napján egy igen drága brilliantos bokrétával, férjét maga brilliantos portrétjával ajándékozta meg a' Király. — A' *Hesszen-Kasszeli* Landgróf is egy brilliantos fejékességet adott kedves menyének. Az öszve parositásnak idején, a' Királyi koronával, és a' Kir. Háznak betses köveivel vólt fel lékesítettve a' menyasszony. Az öszve párosítást *Szack* Reformatus udvari első Predikátor vitte végbe.

A' *Saxóniai* Val. Fejedelemségben, *Bavariában*, a' *Hesszen-Kasszeli* Landgrófságban, és a' *Brunsvigiai* Hertzegségben, olly hadi készületek tétetnek, mintha a' közönséges ellenség ellen kellene menni. A' *Berlini* udvar 60 ezer embert fog a' demarcationalis lincának őrizetére, melly most nagyon ki vagyon szellesítettve, ki állítani. — Azt mondják hogy ezeknek a' különös alliantziára lepett udvaroknak készületeik valamelly régi Constitutióinak reformatiójára tzeleznának.

A' *Manheimi* közönséges újság levélben illyetén jegyzést olvasunk: „Egy hatalmas udvar azon munkálodik a' Német Országi nevezetesebb Fejedelmekkel, hogy minél előbb tsendes békességet szerezhessen ezen Birodalomnak. E' végre nemcsak a' *Rénusnak* innenső partyáig, hanem azon túl is, egész *Brabantziának* hatarjáig ki fog a' demarcationalis linea terjesztetni, hogy ekképen a'

a' háborúnak sanyarú következései alól a' *Rénusnak* mind a' két partya fel szabaditassék.

Batáviai Respublika.

Ügy végzette vólt el a' Hágai Convent, hogy ezen Köz Társaság Constitutiója, még e' mostan folyó hólnap előtt által adattassék a' Népnek a' Sanctió, az az, jóvá hagyás és meg erősítés végett; de mivel még ekkorig sem készithették azt el az arra ki rendeltetett személyek, továbbra halasztatott ezen tárgynak tökéletességre való vitetése.

A' Hollandiai tartomány közönségeinek gyűléseik Mart. 16-ik napján fognak el kezdődni, 's ugyan akkor fog az is meg határozatni, ha meg marad e' annak tartománybeli gyűllése, vagy pedig más 55. új tagok fognak a' végre válaasztatni.

A' Febr. 10 ik napján tartatott ülésben, egy olly punctumot határozott meg a' Nemzeti Gyűlés, melly által nagy részre való osztlás támadott a' Respublikának lakosai közt. Ez a' pont ebből áll, *hogy a' végre hajtó hatalom nem a' Commissiók, hanem a' Ministerek és Senatorok' kezénél legyen.* A' jó patrióták úgy vélekednek, hogy ezen végzés által mind a' Haza meg szabaditatik a' veszedelemtől, mind a' jövődöbeli politica és hadi dolgok bátorságosabban fognak folyni. — Ellenben azok, a' kik a' szabadság' szine alatt minden hatalmas kórmányozás módjától tartanak, nemcsak nem kedvelik, hanem felettébb valóznak lenni tartják azt. — A' *Foederalisták* is rosszúl szóllanak arról, holott azon organizatió által tartathatik fel a' hét szövetséges tartományoknak egysége.

Ezen végzés a' Convent által meg állittatván, a' Febr. 13 ik napján tartatott ülésben, öt ágakra osztattatott fel a' végre hajtó hatalom, a' melyekre külön külön egy Minister fog ügyelni, úgymint 1) a' Statusnak szárazon való védelme-

zésére. 2) A' tengeren való védelmezésére. 3) A' Finantziára, az az, a' Respublika jövedelmeire, és költségeire. 4) A' külső dolgokra. 5) A' belső dolgokra ügyelő Departementumokra. Továbbá az is meg határozott, hogy a' végre hajtó hatalommal bíró személyek *Status Tanátsnak* nevezessenek, és hogy minden esztendőben egy lépjen abból ki a' voksoknak többsége szerént. — Innen ki tettik, hogy a' Batáviai végre hajtó hatalom tsak névvel, és nem valósággal különbözzék a' Frantzia végre hajtó hatalomtól.

Mind ezen Corpusnak, mind a' nagy és öregek Kamarájának (a' mit a' Frantziák nagy és kis Tanátsnak neveznek, azt nagy és öreg Kamarának nevezik a' Batávusok) tagjai, 's ezeknek alkalmas vóltok eránt, azt zégzette ezen ülésben a' Convent, hogy a' végre hajtó Tanáts tagjainak 35; a' nagy kamara tagjainak 30; az öreg Kamara tagjainak 40 esztendőn alól valóknak lenni nem lehet.

A' *Hollandiai és Frisiai* tartományokban imitt amott támádot békételenkedőknek tanúságokra, 7000 főből álló Fr. sereg marsirozván bé *Nimwegenbe*, minden fegyvereket el vettek a' lakosoktól; hasonló módon banták a' *Leydai* polgárokkal, 's kétség kívül úgy fognak a' *Hágaiakkal* is bánni.

Frantzia Ország.

A' *Bresti* flottának kórmánya, mellynek ki készítésében most a' Frantziák erejeket meg kettőztetik, *Morard de Galles* Admirálisra bízott. — Az úgy nevezett *Quotidienne* Párisi újság szerént, most már nagyobb óltsóság kezd lenni *Párisban*, mint vólt ennekelötte, a' revolutiónak kezdetétől fogva. Most egy font gyertya 16 krajtzáron és 2 filléren, a' Marsiliai szappannak fontya 27 kr.; a' leg szebb és fajnabb nádméznek fontya 53 1/2 kr., a' kenyérnek fontya 9 1/2 filléren megyen. — Ugy

de a' mandatakat annyira meg óltsodtak, hogy egy 100 liveres mandatumért 18 — 20 sousnál több pengő pénzt már most kapni nem lehet.

Azon bódogtalan személyek közül, a' kik az utolsó öszve esküvés részeseinek lenni mondatnak, már sokan el fogattattak. Febr. 7-ik napját meg előzőtt éjjel 9 szekéren 20-an vitettek a' tömlötzőkre, a' kik mindnyájan tisztességes köntösökben vóltanak fel öltözve, a' kikkel való bánás egy szálnit sem tettik a' nemzetnek, de azzal semmit nem gondolván a' Directorium, nagyon sietteti meg itiltetéseket.

Febr. 11-ik napjáig még semmi officialis jelentést nem tétetett a' Directorium *Mantuának* Capitulatiójáról, noha már akkor tele vólt azon hirrel a' váras. Leg elsőben is a' *Szárdinai* Követ vett arról tudósítást *Turinból*. Egyebként nem más indító okból kivánták a' Párisiak *Mantuának* esetét, hanem tsak azért, mivel az által a' békességet siettetni reménylették. — Az árendások, *assignata* és *mandata* birtokosai igen nagy nyomorúságban élnek, a' szerentsének fiai pedig, a' kik a' revolutió alatt felettébb meg gazdagútlak a' nemzet véresverejtékéből, a' felettébb való testi gyönyörőségnek és feslett életnek adták magokat. — A' kiknek ennekelötte 30 — 100 ezer liver esztendei jövedelmek vólt, most vagy házról házra járnak alamisnát kérni, vagy születésekkel, és neveltetésekkel ellenkező munkákkal keresik minden napi kenyereket. Ellenben a' liferánsok, és az uzsorások, a' kik ennekelötte inasok 's béres szolgák vóltanak, most pompás kocsikon járnak, milliomokkal birnak, 's a' leg utálatosabb módon tékozolják a' nemzet pénzét. — A' miólta *Páris* várasa fel áll, fenyesebb farsangja nem vólt az ideinél. Kiváltképen az asszonyi nem olly botránkoztató életet él, hogy a' jó neveltetésű ferfiú még tsak réá sem tekinthet jó szemmel. — Asszony, hajadon egy aránt bujálkodik. — A' régi Görög asszonyok szokása szerént

mezitelen lábakkal, paputtsal, testszinű vékony selyem tafotából tsinált nadrágokba, 's által látzató bibor szoknyákba fel öltözve jelennek meg a' bálokon, tántzoló szálákon s. a' t.

A' *Kalaisi* fő polgár mester el fogván az öszve eskütteknek egy Agensét Febr. 9 ikén *Párisba* vitte, a' kinél egynéhány gyanús levél és 1000 lajos aranya találtattak. Ez is a' többivel együtt által adatott a' katona Commissió kezébe. Noha mind a' *Royalisták*, mind az *Anarchisták* különböző értelemben vagynak ezen utólsó öszve esküvéstről; abban mindazáltal mind a' két rész meg egyez egymással, hogy a' Directoriumnak nagy hatalma miatt lehetetlen a' Contrarevolutjónistáknak bóldogúlni. Azomban tsak ugyan használlyák a' Jakobinusok ezen alkalmatosságot, és nyilván ki tettzik, hogy mind a' két Tanátsban sok barátjaik vagynak nékiek.

A' könyv sajtó szabadsága miatt, mellyel nagyon vissza élnek az újság irók, már egynéhányszor nagy lárma esett a' Tanátsok üléseiben. A' Directorium örömet szorossabb határok közé akarná azt szoritani, nem szenvedhetvén néhány Zsurnalistáknak mártzongó pennáját; az ifjú Tanáts ellenben az ez eránt hozatott constitutio-nalis törvényre provocálja magát, 's azt mondja, hogyha ök az igazságot ki nem irhatják, sok igazságtalanságot mivelhet a' Directorium. Vég-tére ebben állapotának meg e' tárgyra nézve, hogy senkinek betsületet mártzongani, és olyan dolgokat irni szabad ne legyen, a' mellyeknek urát nem tudják adni.

Helvétzia.

Egyik panasz a' másikat nyomba követi a' Frantziák' részéről azért, hogy a' Helvétusok meg nem tartanak a' neutralitás' törvényét. Már Olasz O. szág felől is azon békételenkedik a' Lombárdiai Kommendáns *Kilmaine*, a' *Lugnagói* Kom-

mendáns ellen, a' minn *Basileában* már régen tzi-
vakodnak, a' mint ezen levélből ki-tettzik: „Tud-
tára adom az Úrnak, hogy én *Basileába* egy ku-
rirt küldöttem Polgár *Barthelémynek*, hogy a' Hel-
vétziai Igazgató Szék előtt kemény panaszt te-
gyen a' Helvétusoknak hibás magok viseletekről
a' neutralításra nézve. Ezek a' lakosok arra ve-
temednek, a' Úr' biztatásából, hogy az Austriai
fogyok' meg-szökhessenek, 's ez által a' Frantzia
Respublikának bóldogulása, a' mennyire lehet,
meg-gátoltasson. Tudtára adom kegyelmednek,
hogyha a' Helvétziai Igazgató Szék, ezeket a'
kegyelmed által fel-ingereltetett lakosokat meg
nem inti 's zabolázza; én egy osztályt fogok ki-
rendelni, melly az olyan Austriai fogyok' el-
szökéseknek ellent állhasson, a' szöktetőket pe-
dig, akármellyik megyéből valók legyenek, ér-
demek szerént meg-büntettetem. Én a' Helvétus'
határt meg nem sérttem; de a' vizen, a' mellyen
a' fogyokat szökdöstetik, határnak nem tar-
tom. A' kegyelmed' maga viselete nem érdemli,
hogy barátsággal 's tisztelettel viseltessem ke-
gyelmedhez.

Török Birodalom.

A' *Konstántzinápólyba* küldetett, és néhány
hólnapokkal ennekelötte már oda is érkezett
Frantzia első rangú Követ *Aubert Dubayet*, Ja-
nuariusnak közepe tája felé vólt a' Nagy-Vezérnél
audientzián. A' szokott tzerémónia miatt eleinte
sok nehézség adta elő magát, de a' Fényes Porta
leg kissebben sem távozott el az eleitől fogva
gyakorlásban vólt formalitástól, azomban még is
meg engedte a' nevezett követnek, hogy a' *Konstán-
tzinápólyban* lévő Frantzia tisztek és katonák, a'
kik töbnire hadi szolgálatot vettek a' Fényes Por-
tánál, ötöt az audientziára kísérhessék. — Rend-
kívült nagy vólt ezen különös pompát nézőknek
a' sokasága, mivel az előbbi Frantzia kórmány-
szék idejében soha ehez hasonló nem történt. —

Most már a' Nagy Úrhoz való audientziához készíti magát a' nevezett követ, de itten is sok nehézségek adták elő magokat, p. o. azt kívánnyá, hogy ne ő várakozzék a' Nagy-Vezér után, a' Császár lakó szobája előtt való kamarában, hanem ez ő utánna, és hogy midőn ő a' *Serailba* bé fog menni, lövéssel való tiszteletet tegyenek néki a' Török pattantyúsok.

A' múlt hólnapban *Persidből* is egy követ küldetett a' Fényes Portához, a' ki által azt munkálódja a' *Sofi*, az az, a' Persiai Király, hogy az Oroszok és Persák közt való közbenjárást vállalja magára a' Nagy Úr, vagy pedig adjon nékie elegendő segítséget. De nehezen fogja magát a' Török Császár ezen dologba elegyíteni, olly reménységben lévén, hogy I. *Pál* Orosz Császár magától is békességet fog adni a' Persáknak.

Az el múlt esztendőnek Augustus hólnapjában a' Cyprus szigetbe számkivetésbe küldetett Török *Dragomann*, az az, Talmáts, *Murusi*, a' Nagy Úr parantsolatjára meg fojtatott. — Féltő hogy hasonló vége ne legyen a' Havasalföldi előbbi Hospodárnak *Murusi* Hertzegnek is.

Hogy valamelly titkos feltétele és planuma legyen a' Fényes Portának, abból világosan kitettik, hogy újobban hozzá kezdett a' hadi készületekhez, és mintha táborba akarna a' jövő tavasszal szállani, olly szorgalmatosan és szüntelenül dolgoztat fegyveres táraiban. — A' munkások töbnire mind Európaiak, 's nevezetessen Frantziák. — *Aubert Dubayet* gyakorta conferentiát tart a' Nagy-Vezérrel, ő és a' Svétziai követ darab ideig nem nézhették egymást szép szemmel. Most már meg engesztelődtek egymással, mellynek bizonyosságára elsőben is a' Svétziai követ a' tudós *Muradgea d'Osso*n látogatta meg a' Frantzia Követet, annakutánna ez is visszonozta a' látogatást, mellyből azt a' következtést húzzák ki az ott lévő Frantziák, hogy a' *Párisi* fő kórmányszék, és

Stockholmi udvar közt támadt egyenetlenség már most egészlen meg szünt volna. Egyik Politika a' másikat vonnya maga után.

Magyar Ország.

Aradon Jan. 28-ik napján. Ezen Nemes Vármegyének *Zimandi* nevezetű puztáján ezen folyó hónap napjaiban egy hóhoz hasonló tiszta fejer nyúlat fogtak, a' mellyet ezen Vármegye Erd. Vice-Ispánja ki töltetvén, a' *Pesti* Kir. Universitas természeti gyűjteményei közzé küldeni kíván. — Fejer szőrén kívül mindenben hasonló vólt ez a' nyúl a' több nyúlakhoz.

Ezen Nemes Vármegye az Ország Rendjei által meg igirt rekruták ki állításában szorgalmasan foglalatoskodik, a' kiknek ki szedetése, meg vizsgálata, és által adata, *Kaszonyi Károly* Járásbeli fő Szolgabíró Úrra vagyon bizatva, a' ki is olly hiven el jár a' reá bizatott dologban, hogy egynéhány nap alatt már egynéhány százat bé is iktatott Fels. Urunk szolgálatajába.

Erdély Ország.

Ersébeth-Városából Febr. 8-ikán. Lakó helységünkben egy olly ritka történet adta elő magát, melly méltó a' *Magy. Kurirba* való bé iktatásra. *Dániel Márton* ide való polgárnak *Várad* *Tót Anyitska* nevű szolgálója az el múlt hólnapnak kezdetén hirtelen el téveledven, tellyességgel reá nem akadhatott az asszonya. Szerentséjére az *Ura Kolosvárról* későn haza érkezvén, mint igen serény és gondos gazda mindenét meg szemlélni kívánván, és a' házánál lévő kertében egy nagy kukuritza kóré rakásban egy nagy lyukat vévén észre, oda ment, 's ott találta a' fent nevezett szolgálóját. — Kevés idő múlván azután, úgymint, Jan. 22-ikén, ismét láthatatlanná lön a' szolgáló, és senki ki nem tanulhatta, el e', vagy meg hólt.

E' folyó hólnapnak 7-ikén valami hegyeken völgyeken járkáló Pahulár, egy nagy meredek völgyben találta ezen szolgálot aluva, 's ötet fel ébresztvén szekérre tétette, 's haza küldötte. Minekutánna a' szekérről le vétetett és a' váras Doktora 's Apatikáriusa által szorgálmattossan meg vizsgálattott volna, a' kérdésekre adott feleletéből ki nyilatkozott, hogy 16 egész napig szüntelen aludott, és így semmit sem nem evett, sem nem ivott. Minthogy haza lett hozattatása után semmiféle itallal nem lehetett szomjúságot enyhíteni, a' Doktor parantsolattából tehén hús leves adatott néki, melly által egy kevésse meg is frisseltetett. — Midőn tudakoztam volna tölle, hol vólt, hol járt, mit tsinált ennyi ideig? ennél egyebet nem felelt: Uram! valami szép affzonyok jöttek hozzám, 's nagy processióval magokkal el vittek, de hová, nem tudom, sőt azt sem tudom, ma vittek e' el, vagy tegnap, elég az ahoz, hogy most itt vagyok, 's mind aluttam ez óráig. — A' tsizmáját semmiképen le nem lehetett húzni a' lábairól, hanem minekutánna késsel fel hasították volna. — Lábai dagadtak és hólyagozva vóltak, és mint a' kék posztó olyanak. — Magok a' Doktorok sem tanulhatták ki hirtelen a' nyavalyáját, némellyek hypocondriába esetnek, a' tudatlan kösség bosszorkánynak lenni mondották. Szegény pára most is ágyban fekvő beteg.

T u d ó s i t á s.

Füskúti *Landerer Mihálynál*, k. p. Posonyi, és Pesti Könyv-Nyomtatónál, és Árosnál a' jövő József napi Pesti Vásárra e' következő új könyvek fognak ki jönni.

•Róbert Péter' született Anglusnak élete, 's különös történetei, ki is az ő életét egy lakatlan szigetben sok esztendőig tsudálatosan töltötte, emlékezetre méltóképen meg feleségesedett, gyermeket nemzett, 's végtére sok szenvedett viszón-

tagságai után sorsával tökéletes megelégedést elérte. Németből fordította Sz. Szentiványi László. in 8vo maj. 1 for.

(A' ki Rontó Pálnak, és Gróf Benyóvszky Móritznek a' jeges tengeren tett utazásait jó kedvel olvasta, az ezen szerentsétlen tengeri útnak szomorú történeteit nem kevesebb megelégedéssel fogja olvasni. Ez a' bódogtalan ifjú Anglus a' mostoha szerentsétől minden lépéseiben üldöztetvén, életének nagyobb részét egy magános, 's minden lakostól üres szigetben számos keserüség, 's viszontagságok között töltötte a' nélkül, hogy az Isteni gondviselésben helyheztetett erős bizodalmban megtsöként volna. Végtere: a' véletlen történetek' változása által szenvedéseinek végét, és régen óhajtott szerentséjét tetőzött mértékben elérte. Ugyan azért az Olvasónak nemcsak mulatságára, hanem oktatására is előnyvel ki bóttsáttatott.)

Magyar Országból tett Velentzei utazás, közre bóttsáttatott az utazótól. in 8vo 20 kr.

(Ezen utazást egy Fő Nemes, és számos érdemeiről nevezetes Hazankfia saját minapi tapasztalásaiból írta össze: Ő tudniillik nemes kívánságtól öztönöztetvén nem régenten Olasz Országnak egy részét eljárván, további tapasztalásnak okáért által utazott Velentzébe; minden abban található ritkaságokat személyesen megtekintett, 's azokat feljegyezvén hasonló nemes indúlatból közre bótstotta. A' Magyar Litteraturának kedvellői ezen könyvetskét jól használhatták.)

Christ. Cellarii Grammatica Latina linguae Hungaricae accomodata. Partes II. Editio altera correctior, et emendatior. in 8vo 20 kr.

(Több más Deák Grammatikák is vagynak ugyan, de mellyeket többnyire ama' nyúghatatlan Újság

Vadászók a' régi Grammatikák töredék maradványaiból faragtak össze. Celláriusnak a' Magyar nyelvhez szerentsésen alkalmaztatott Deák Ggammatikája mind eddig fenn-tartotta az ő elsőségét; ugyan azért most újra közre botsáttatott, nem is különbözik az első nyomtadványtól semmiben, hanem hogy a' nyomtatásra, 's papirosra nézve sokkal tsinosabb, és az előbbeni hibáktól a' mennyire lehetett, kitisztított).

Calligraphia Ungarica, et Latina in usum
juventutis Scholasticae Hungariae. in 4to 15 kr.

(Ezen Calligraphia 10 fordított lapokból áll, 's a' leg tsinosabb Deák, és Magyar szabad kézírásokat ábrázolja; kiadatott pedig a' kisdud tanulóknak, és tanító mesterek' könnyebbségére, hogy azt minden apróbb Nemzeti Oskolákban kívánt előmenetellel lehessen használni. Ha az Oskoláknak érdemes Előjárói számosabb nyomtatványokat veendének, illy' esetben a' fennnevezett ára alább is fog szállítatni).

Ezeken, 's más hasznos könyveken kívül, mellyeknek lajstroma ingyen osztattatik-ki, a' közelebb múlt Ország Gyűllésének mindennapi Jegyzei, és Rendelése is Deák, 's Magyar nyelven találtatnak.

D. D. S.